

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

2020 yil « 14 » апрель

№ 216

Toshkent sh.

Деҳқон хўжаликлари ва аҳоли томорқаларидан самарали фойдаланиш, экин экиш ишларини тизимли ташкил қилиш ҳамда маҳсулот етиштириш ҳажмларини кўпайтириш чора-тадбирлари тўғрисида

Сўнгги йилларда деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларидан самарали фойдаланишни ташкил этиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ҳажмларини оширишга қаратилган изчил ислоҳотлар амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга, томорқа ер участкаларида етиштирилаётган қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилиш, тупроқ-икълим шароитларини ҳисобга олган ҳолда экинларни жойлаштириш, талаб қилинадиган уруғлик, ўғит, ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари билан таъминлаш, сифатли ахборот-консалтинг хизматларини кўрсатиш талаб даражасида йўлга қўйилмаганлиги оқибатида соҳадаги мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланилмаяпти.

Деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларидан самарали фойдаланиш, экин экиш ишларини тизимли ташкил қилиш ҳамда маҳсулот етиштириш ҳажмларини кўпайтириш бўйича 2020 йил 8 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М. Мирзиёев раҳбарлигида ўтказилган видеоселектор йиғилишида берилган топшириқлар ижросини таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қиласди:

1. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ва вилоятлар ҳокимларига, айниқса, Самарқанд, Қашқадарё, Хоразм, Бухоро, Фарғона, Сирдарё ва Жizzах вилоятларининг 4 та сектор раҳбарларига деҳқон хўжаликлари ва аҳоли томорқаларида баҳорги (эртаки) қишлоқ хўжалиги экинларини экиш ишларини ташкил этишда хато ва камчиликларга йўл қўйилганлиги кўрсатиб ўтилсин.

2. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимларли деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларида жорий йилда камида икки маротаба ҳосил етиштириш ҳамда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмларини икки бараварга оширишни таъминлаш мақсадида:

а) туман (шаҳар) ҳокимлари томонидан **икки кун муддатда** куйидагиларни назарда тутивчи қарор қабул қилинишини таъминласин:

қишлоқ хўжалиги экин турларини ва етиштириладиган маҳсулотлар прогноз кўрсаткичларини маҳалла фуқаролар йиғини кесимида белгилаш;

“Томорқа хизмати” МЧЖлар томонидан аҳолига моддий-техник ресурслар, биринчи навбатда, уруғлик, ёқилғи-мойлаш маҳсулотлари ва минерал ўғитларни тизимли етказиб бериш;

сув таъминоти оғир аҳоли пунктларида дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларига сугориш қудуқлари қазиб бериш;

Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Маҳалла ва оилани қўллаб-кувватлаш вазирлиги, Ички ишлар вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитасининг туман (шаҳар) бўлинмалари масъул ходимларидан иборат таркибда туман ишчи гуруҳларини шакллантириш ҳамда дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларида баҳорги (эртаки) экинлар экишни ташкил этиш;

маҳалла фуқаролар йиғинлари ва кенг жамоатчилик билан биргаликда томорқадан самарасиз фойдаланаётган томорқа ер эгаларини огоҳлантириш, огоҳлантиришдан кейин ҳам экин экмаган томорқа ер эгасига ер солигини оширилган ставкада қўллаш;

б) уч кун муддатда туман (шаҳар) ҳокимлари қарорларини ўзларининг қарорлари билан тасдиқласин ва Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

3. Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши:

Маҳалла ва оилани қўллаб-кувватлаш вазирлиги билан биргаликда бир кун муддатда дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларида экспортбоп экинлар экиш ҳамда маҳсулот етиштириш ҳажмларини икки бараварга ошириш бўйича томорқа ер эгаларига мурожаатнома йўллаш;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимларини билан биргаликда Асака, Ангор, Жарқўрғон, Зангиота, Китоб, Наманганд, Олтинқўл, Олтиариқ, Самарқанд, Тойлок, Уйчи, Кува ва Янгийўл туманларининг томорқа ер участкасидан бир йилда икки-уч маротаба ҳосил етиштириш ва юқори даромад олиш тажрибасини намуна сифатида республиканинг бошқа худудларига жорий қилиш чораларини кўрсин.

4. Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Маҳалла ва оилани қўллаб-кувватлаш вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ҳамда вилоятлар ҳокимларининг дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларини мева-сабзавотчилик кластерлари ва кооперацияларига бириктиришнинг куйидаги тартибини жорий этиш тўғрисидаги таклифлари маъқуллансан:

а) Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Маҳалла ва оиласи қўллаб-куватлаш вазирлиги:

мева-сабзавотчилик кластерлари ва кооперациялари талабидан келиб чиқиб, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларида экиладиган қишлоқ хўжалиги экинлари турларини жойлаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқади;

қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш харажатларини молиялаштириш учун халқаро молия институтларининг имтиёзли ресурслари ва грантларини жалб этиш чораларини кўради;

мева-сабзавотчилик кластерлари ва кооперациялар раҳбарлари ҳамда маҳсулот етиштирувчилар учун мавзули ўқув-семинарларни ташкил қиласди;

б) Ўзбекистон Республикаси Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси 2020-2021 йилларда сув таъминоти оғир, истеъмолга яроқли ер ости сув захиралари етарли бўлган аҳоли пунктларида худудлардаги томорқа ер участкаларига сув етказиб бериш мақсадида суғориш кудукларини қазишининг манзилли дастурига мувоғик суғориш кудукларини бурғулаш учун кудукларни қазиш лойиҳаларига экологик экспертиза хулосаларини бепул ва ўз вақтида берилишини ҳамда **Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитасининг** гидрогеологик хулосаларини соддалаштирилган тартибда бепул берилишини таъминлайди;

в) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туман (шаҳар)лар ҳокимликлари:

дехқон хўжаликлари ҳамда томорқа ер участкаларини мева-сабзавотчилик кластерлари ва кооперацияларига ихтиёрий асосда бириктиради;

мева-сабзавотчилик кластерлари ҳамда кооперациялари талабидан келиб чиқиб, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларида экиладиган қишлоқ хўжалиги экинлари турларининг экилишига қўмаклашади;

ҳосилдорликни ошириш ва маҳсулот етиштириш ҳажмларини кўпайтириш, белгиланган агротехник тадбирларни ўз муддатида амалга ошириш бўйича чора-тадбирларни белгилайди;

г) мева-сабзавотчилик кластерлари ва кооперациялари:

дехқон хўжаликлари ва аҳоли томорқалари билан ўзаро ҳамкорликда маҳсулот етиштириш, етиштирилган маҳсулотни саралаш, қайта ишлаш, сақлаш, қадоқлаш ҳамда экспорт қилиш бўйича шартнома тузади;

дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларига уруғлик, кўчатлар, минерал ўғитлар ҳамда бошқа моддий-техник ресурсларни етказиб беради;

агротехник тадбирларни амалга ошириш учун мутахассислар ажратади, илмий асосланган агрономик тавсиялар берив боради;

соҳадаги малакали олимлар, шунингдек, кўп йиллик амалий тажрибага эга бўлган мутахассисларни жалб қилиб, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг малакасини тизимли ошириб боради;

д) дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари:

шартнома асосида уруғ ва кўчатларнинг тўлиқ экилишини, агротехник тадбирларнинг илмий асосланган агрономик тавсиялар асосида ўз вақтида бажарилишини таъминлайди;

тузилган шартномаларга мувофиқ етиштирилган маҳсулотларни белгиланган муддатларда ва сифатда етказиб беради.

5. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг аграр ва озиқ-овқат соҳаларини ривожлантириш масалалари бўйича ўринbosари Ў.И.Барноев, Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ҳокимлари **бир ой муддатда:**

дехқон хўжаликлари ҳамда томорқа ер участкаларини мева-сабзавотчилик кластерлари ва кооперацияларига бириктириш чораларини кўрсин;

мева-сабзавотчилик кластерлари ва кооперациялари талабидан келиб чиқиб, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларида экиладиган баҳорги қишлоқ хўжалиги экинлари турларининг экилишини таъминласин;

туман (шаҳар) ҳокимлари билан биргаликда йил давомида дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларида қишлоқ хўжалиги экинларини экиш, парваришлиш ҳамда маҳсулот етиштиришни доимий мониторинг қилиб борсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг молия-иктисодиёт ва камбағалликни қисқартириш масалалари бўйича ўринbosари – иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазири Ж.А. Кўчкоров:

Инвестициялар ва ташки савдо вазирлиги билан биргаликда Ўзбекистон Республикаси Инвестиция дастурини таҳлил қилиб, бугунги кунда долзарб бўлмаган лойиҳаларни қисқартириш ҳисобига, Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг Фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-куватлаш жамғармасига қўшимча 300 миллиард сўм ажратсин;

фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларига, “Томорқа хизмати” МЧЖлар ҳамда қишлоқ хўжалиги кооперативларига Фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-куватлаш жамғармаси маблағлари ҳисобидан Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг асосий ставкасида ажратиладиган кредитларнинг фоиз ставкасининг 50 фойзи Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги ҳузуридаги Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-куватлаш давлат жамғармаси маблағлари ҳисобидан қоплаб берилишини таъминласин.

7. Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши томорқа ер участкаларида экин экиш, сув таъминотини яхшилаш ва “Томорқа хизмати” МЧЖларини молиявий қўллаб-куватлаш, кооперативлар

ташкил этиш учун Фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш жамғармасидан тижорат банклари орқали 100 миллиард сўм кредит ажратсин.

8. Белгилансинки:

дехқон хўжаликлари ва аҳоли томорқаларида қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиширишни молиявий қўллаб-қувватлаш Фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларини қўллаб-қувватлаш жамғармаси, “Ҳар бир оила – тадбиркор” дастури доирасида ажратиладиган маблағлар, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш жамғармаси ҳамда Япония халқаро ҳамкорлик агентлиги (ЛСА) иштирокидаги “Мева-сабзавотчилик тармоғида қўшилган қиймат занжири яратишни ривожлантириш” лойиҳаси маблағлари ҳисобидан амалга оширилади;

мева-сабзавотчилик кластерлари ва кооперацияларига бириктирилган дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Мева-сабзавотчилик ва узумчилик тармоғини янада ривожлантириш, соҳада қўшилган қиймат занжирини яратишга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” 2019 йил 11 декабрдаги ПҚ-4549-сон қарорида назарда тутилган имтиёзлар татбиқ этилади.

9. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг аграр ва озиқ-овқат соҳаларини ривожлантириш масалалари бўйича ўринбосари Ў.И.Барноев, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар сектор раҳбарлари билан биргаликда дехқон хўжалиги ҳамда томорқа ер участкаларидан самарали фойдаланиш ва экин экиш ишларини вертолёт ёрдамида танқидий ўрганиб борсин, ҳар бир туман сектори кесимида томорқадан самарали фойдаланиш бўйича зарур чораларни кўрсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларига экин экиш ҳолатини дронлар орқали мониторинг қилиб боришни ташкил этсин ҳамда самарасиз фойдаланилаётган томорқа майдонлари бўйича мунтазам равишда Вазирлар Маҳкамасига ахборот киритиб борсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгashi, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги билан биргаликда бир ҳафта муддатда маҳалла фуқаролар йиғини раисига томорқа ер участкасидан фойдаланмаган ва ҳосил олмаган томорқа ер эгаларига ер солигини оширилган ставкада қўллаш бўйича тақдимномани солик инспекциясига киритиш хуқуқини беришни назарда тутувчи қонун лойиҳасини ишлаб чиқсин ҳамда Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

12. Ўзбекистон миллий телерадиокомпанияси ва Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигига дехқон хўжаликлари ва томорқа ер участкаларида экин экиш бўйича амалга оширилаётган ишлар, жумладан йўл қўйилаётган хато ва камчиликлар ҳақида маҳсус кўрсатувлар тайёрлаш ҳамда оммавий ахборот воситаларида ёритиб бориш тавсия этилсин.

13. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг аграп ва озиқ-овқат соҳаларини ривожлантириш масалалари бўйича ўринбосари Ў.И. Барноев ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси ва вилоятлар ҳокимлари зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. Арипов